

Kryteria oceniania uczniów

Kształcenie słuchu

Ocena: **celujący**

- 1) Rozpoznawanie słuchowe interwałów, akordów, gam i skal w tempie bardzo szybkim w sposób bezbłędny.
- 2) Rozpoznawanie i notacja struktur metrytmicznych w tempie bardzo szybkim i bezbłędnie.
- 3) Czytanie nut głosem – umiejętność czystej intonacji, prawidłowego śpiewania każdego dźwięku w określonym rytmie, także ćwiczeń wykraczających poza program danej klasy.
- 4) Zapisywanie dyktand melodycznych i rytmicznych w czasie krótszym od czasu proponowanego przez nauczyciela w sposób bezbłędny.
- 5) Analiza słuchowa przykładów z literatury muzycznej – umiejętność określania wszystkich cech występujących w analizowanym utworze.
- 6) Doskonała umiejętność zapamiętywania i twórcze wykorzystywanie wyobraźni muzycznej.

Ocena: **bardzo dobry**

- 1) Rozpoznawanie słuchowe interwałów, akordów, gam i skal w tempie szybkim, z minimalną ilością błędów.
- 2) Rozpoznawanie i notacja struktur metrytmicznych w tempie szybkim. Dopuszcza się konsultację z nauczycielem dotyczącą wersji graficznej struktury.
- 3) Umiejętność czystej intonacji, śpiewanie w tempie umiarkowanym ćwiczeń programowo dostosowanych do danej klasy.
- 4) Zapisywanie dyktand melodycznych i rytmicznych w określonym czasie, samodzielne oraz bezbłędne od strony merytorycznej.
- 5) Umiejętność określania podstawowych cech występujących w proponowanym do analizy utworze, obejmujących jednak wszystkie elementy zawarte w ćwiczeniu.
- 6) Swobodna umiejętność zapamiętywania i wykorzystywania wyobraźni muzycznej.

Ocena: **dobry**

- 1) Dobre rozpoznawanie wszystkich struktur ćwiczenia. Konieczność udzielania przez nauczyciela wskazówek.
- 2) Dobra znajomość zagadnień metrytmicznych. Realizacja ćwiczeń z niewielką ilością błędów; konieczna ingerencja nauczyciela.

- 3) Śpiewanie w tempie umiarkowanym lub wolnym z niewielką ilością błędów.
- 4) Zapis dyktand w określonym czasie z niewielką ilością błędów.
- 5) Umiejętność określania większości cech występujących w analizowanym utworze.
- 6) Dobra umiejętność zapamiętywania i wykorzystywania wyobraźni muzycznej.

Ocena: **dostateczny**

- 1) Rozpoznawanie większości elementów z konieczną stałą pomocą nauczyciela. Uczeń wykazuje się znaczącymi brakami teoretycznymi.
- 2) Słaba realizacja ćwiczeń metrycznych.
- 3) Śpiewanie wyznaczonych ćwiczeń w tempie wolnym. Potrzeba stałej ingerencji nauczyciela.
- 4) Zapis dyktand z dodatkową ilością przegrań i pomocą ze strony nauczyciela lub w określonej ilości przegrań realizacja niepełna.
- 5) Umiejętność określania niektórych cech występujących w analizowanym utworze.
- 6) Słaba umiejętność zapamiętywania i wykorzystywania wyobraźni muzycznej.

Ocena: **dopuszczający**

- 1) Słabe rozpoznawanie wszystkich elementów. Dodatkowo uczeń wykazuje istotne braki w opanowaniu obowiązującego materiału teoretycznego.
- 2) Brak znajomości podstawowych zagadnień metrycznych. Nieumiejętność przygotowania i wykonywania proponowanych ćwiczeń.
- 3) Realizacja ćwiczeń w stopniu niezadowalającym, która w konsekwencji prowadzi do niemożności wykonania danego ćwiczenia.
- 4) Nieumiejętność zapisu dyktand, pomimo zwiększonej ilości przegrań i dużej pomocy ze strony nauczyciela.
- 5) Brak umiejętności określania chociażby minimum cech występujących w analizowanym utworze.
- 6) Duże trudności w zapamiętywaniu i brak wyobraźni muzycznej.

Ocena: **niedostateczny**

- 1) Bardzo słabe rozpoznawanie struktur ćwiczenia. Brak znajomości większości zagadnień teoretycznych.
- 2) Niemal całkowity brak znajomości zagadnień metrycznych.
- 3) Brak stałego pulsu, połączony z nieumiejętnością intonowania podstawowych interwałów.
- 4) Całkowity brak umiejętności zapisu dyktand.
- 5) Brak umiejętności określania chociażby minimum cech występujących w analizowanym utworze.
- 6) Brak umiejętności zapamiętywania i wykorzystywania wyobraźni muzycznej.

Formy muzyczne

Celujący.

Uczniowie:

- wykazują wiedzę z zakresu form muzycznych znacznie wykraczającą poza program nauczania,
- swobodnie posługują się nabytą wiedzą w praktyce - analizach,
- spełniają wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą.

Bardzo dobry.

Uczniowie:

- potrafią dokonać pełnej analizy formalnej dowolnej formy muzycznej z zakresu programu nauczania.
- wykazują bardzo dobrą orientację w rozwoju historycznym poszczególnych form.

Dobry.

Uczniowie:

- potrafią analizować wszystkie formy muzyczne z zakresu programu nauczania.
- wykazują dobrą orientację w rozwoju historycznym poszczególnych form.

Dostateczny.

Uczniowie:

- potrafią analizować ważniejsze formy muzyczne z zakresu programu nauczania.
- wykazują ogólną orientację w rozwoju historycznym poszczególnych form.

Dopuszczający.

Uczniowie:

- potrafią analizować tylko niektóre formy muzyczne z zakresu programu nauczania i w niepełnym zakresie,
- mają słabą orientację w rozwoju historycznym poszczególnych form.

Harmonia

Celujący.

Uczniowie:

- wykazują wiedzę harmoniczną znacznie wykraczającą poza program nauczania,
- swobodnie posługują się nabytą wiedzą w praktyce - również na fortepianie,
- spełniają wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą.

Bardzo dobry.

Uczniowie:

- swobodnie posługują się wszystkimi zjawiskami harmonicznymi we wszystkich poznanych fakturach teoretycznie i praktycznie,
- potrafią dokonać pełnej analizy harmoniczej dowolnego utworu z zakresu programu nauczania.

Dobry.

Uczniowie:

- potrafią posługiwać się wszystkimi zjawiskami harmonicznymi we wszystkich poznanych fakturach teoretycznie i praktycznie,
- analizują harmonicznie dowolny utwór z zakresu programu nauczania.

Dostateczny.

Uczniowie:

- potrafią posługiwać się ważniejszymi zjawiskami harmonicznymi głównie w fakturze chóralnej,
- potrafią analizować harmonicznie utwory tylko z niektórych epok (z zakresu programu nauczania).

Dopuszczający.

Uczniowie:

- potrafią posługiwać się tylko niektórymi zjawiskami harmonicznymi głównie w fakturze chóralnej,
- analiza harmoniczna utworów sprawia dużą trudność i jest realizowana fragmentarycznie.

Historia muzyki

Celujący.

Uczniowie:

- są samodzielni i niezależni w swych dociekaniach historycznych,
- wykazują wiedzę historyczną znacznie wykraczającą poza program nauczania,
- w sposób wyróżniający wykonują semestralne prace dodatkowe,
- spełniają wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą.

Bardzo dobry.

Uczniowie:

- swobodnie łączą wiedzę z historii muzyki z wiedzą ogólną o kulturze, wydarzeniach politycznych i społecznych,
- bezbłędnie porządkują chronologicznie fakty, dzieła, twórców, szkoły kompozytorskie, okresy i epoki, techniki kompozytorskie, style muzyczne,
- bardzo dobrze znają dzieła muzyczne, sylwetki biograficzne i twórczość kompozytorów,
- potrafią bezbłędnie rozróżnić formy i gatunki muzyczne, języki muzyczne, techniki kompozytorskie, style muzyczne i praktyki wykonawcze,
- potrafią samodzielnie formułować sądy o kulturze muzycznej i rozwiązywać zadania w oparciu o materiały źródłowe i własne doświadczenia.

Dobry.

Uczniowie:

- potrafią łączyć wiedzę z historii muzyki z wiedzą ogólną o kulturze, wydarzeniach politycznych i społecznych,
- na ogół dobrze porządkują chronologicznie fakty, dzieła, twórców, szkoły kompozytorskie, okresy i epoki, techniki kompozytorskie, style muzyczne,
- dobrze znają dzieła muzyczne, sylwetki biograficzne i twórczość kompozytorów,
- potrafią rozróżnić formy i gatunki muzyczne, języki muzyczne, techniki kompozytorskie, style muzyczne i praktyki wykonawcze,
- potrafią samodzielnie formułować sądy o najważniejszych zjawiskach w kulturze muzycznej i rozwiązywać zadania w oparciu o materiały źródłowe i własne doświadczenia.

Dostateczny.

Uczniowie:

- potrafią łączyć niektóre fakty z historii muzyki z wiedzą ogólną o kulturze, wydarzeniach politycznych i społecznych,

- na ogół dobrze porządkują chronologicznie ważniejsze fakty, dzieła, twórców, szkoły kompozytorskie, okresy i epoki, techniki kompozytorskie, style muzyczne,
- dobrze znają tylko ważniejsze dzieła muzyczne, sylwetki biograficzne i twórczość kompozytorów,
- potrafią rozróżnić podstawowe formy i gatunki muzyczne, języki muzyczne, techniki kompozytorskie, style muzyczne i praktyki wykonawcze,
- potrafią formułować sądy o najważniejszych zjawiskach w kulturze muzycznej i rozwiązywać zadania przy pomocy nauczyciela.

Dopuszczający.

Uczniowie:

- potrafią łączyć niektóre fakty z historii muzyki z wiedzą ogólną o kulturze, wydarzeniach politycznych i społecznych przy pomocy nauczyciela,
- porządkują chronologicznie tylko najważniejsze fakty, dzieła, twórców, szkoły kompozytorskie, okresy i epoki, techniki kompozytorskie, style muzyczne,
- znają tylko najważniejsze dzieła muzyczne, sylwetki biograficzne i twórczość kompozytorów,
- potrafią rozróżnić tylko niektóre formy i gatunki muzyczne, języki muzyczne, techniki kompozytorskie, style muzyczne i praktyki wykonawcze,
- formułowanie sądów o najważniejszych zjawiskach w kulturze muzycznej i rozwiązywanie zadań sprawia im dużą trudność, nawet przy pomocy nauczyciela.

Literatura muzyczna

1. Ocena dopuszczająca.

Uczeń potrafi:

- określić funkcje muzyki
- określić rodzaj zastosowanej obsady wykonawczej po wysłuchaniu utworu
- wymienić elementarne współczynniki dzieła muzycznego i po wysłuchaniu utworu określić najbardziej charakterystyczny element
- wymienić rodzaje faktury muzycznej
- rozpoznać i określić rodzaj zastosowanej faktury muzycznej
- po wysłuchaniu utworu określić rodzaj zastosowanej zasady kształtowania dzieła
- wymienić najbardziej reprezentatywne dla kolejnych epok historycznych formy i gatunki muzyczne
- rozpoznać i określić podstawowe gatunki i formy muzyki wokalne, instrumentalnej i wokально-instrumentalnej
- wymienić i rozpoznać polskie tańce narodowe
- uczeń zna i rozpoznaje instrumenty muzyczne
- uczeń zna kolejne epoki historyczne w rozwoju muzyki i potrafi do każdej przyporządkować reprezentatywnego kompozytora i jego dzieło
- uczeń określa charakterystyczne cechy stylu historycznego
- uczeń rozpoznaje najbardziej reprezentatywne utwory
- uczeń wymienia i zna zwyczaje i obrzędy dla polskiej kultury ludowej
- uczeń zna podstawowe cechy polskiej pieśni ludowej
- uczeń posiada podstawowe wiadomości o instrumentach ludowych
- uczeń zna reprezentatywnych polskich twórców narodowego stylu muzycznego
- uczeń zna reprezentatywne przykłady stylizacji muzyki ludowej
- uczeń zgodnie z wymaganiami podstawy programowej wykazuje się znajomością wybranych przez nauczyciela utworów zwłaszcza pod kątem:
 - elementów muzyki ~ faktury, środków wyrazu i sposobów kształtowania dzieła muzycznego, charakterystycznych cech podstawowych form i gatunków ~ aparatu wykonawczego.

2. Ocena dostateczna.

Uczeń poza wymienionymi umiejętnościami na ocenę dopuszczającą posiada ponadto następujące umiejętności:

Uczeń potrafi:

- definiować źródło dźwięku rozpoznane w prezentowanym utworze
- definiować elementarne współczynniki dzieła muzycznego i dokonać analizy dzieła muzycznego ze względu na charakterystyczne elementy
- definiować i określać po wysłuchaniu utworu rodzaj zastosowanej faktury dzieła muzycznego
- definiować zasady kształtowania dzieła muzycznego i określa różnicę między gatunkiem muzycznym a formą muzyczną
- omówić znaczenie zwyczajów i obrzędów w polskiej kulturze ludowej
- uczeń zna definicje podstawowych form muzycznych
- uczeń zna definicje podstawowych gatunków wokalnych, wokально- instrumentalnych i instrumentalnych
- uczeń zna charakterystyczne cechy polskiej muzyki ludowej - wokальной i instrumentalnej
- uczeń rozpoznaje zaproponowany przez nauczyciela podstawowy kanon utworów.

3. Ocena dobra.

Uczeń poza wymienionymi umiejętnościami na ocenę dopuszczającą i dostateczną posiada ponadto następujące umiejętności:

Uczeń potrafi:

- posługiwać się terminologią wykraczającą poza podstawę programową
- określić charakterystyczną obsadę wykonawczą dla kolejnych epok historycznych
- samodzielnie dokonać analizy dzieła muzycznego pod kątem wszystkich elementarnych współczynników dzieła muzycznego i faktury muzycznej
- dokonać analizy słuchowej i graficznej prezentowanej formy muzycznej
- określić charakterystyczne cechy form i gatunków muzycznych w kolejnych epokach historycznych
- uczeń rozpoznaje zaproponowany przez nauczyciela, poszerzony kanon utworów

4. Ocena bardzo dobra.

Uczeń poza wymienionymi umiejętnościami na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą posiada ponadto następujące umiejętności:

Uczeń potrafi:

- samodzielnie po wysłuchaniu utworu wyciągać wnioski na temat muzyki, jej funkcji i epoki z jakiej pochodzi.
- określić samodzielnie w oparciu o reprezentatywne przykłady utworów, najbardziej charakterystyczne cechy muzyki w kolejnych epokach historycznych
- samodzielnie dokonać wielokierunkowej analizy dzieła muzycznego

- uczeń rozpoznaje zaproponowany przez nauczyciela, poszerzony kanon utworów
- uczeń wykracza wiedzą i umiejętnościami poza podstawę programową
- wypowiedzi ucznia są nienagane pod względem formy i treści.

5. Ocena celująca.

Uczeń poza wymienionymi umiejętnościami na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą posiada ponadto następujące umiejętności:

- uczeń rozpoznaje bezbłędnie utwory zaproponowane przez nauczyciela jako rozszerzony kanon utworów oraz utwory wykraczające poza rozszerzony kanon literatury muzycznej zaproponowany przez nauczyciela
- uczeń potrafi określić charakterystyczne cechy stylistyczne wybitnych twórców
- uczeń jest aktywny i osiąga sukcesy w szkolnych konkursach dotyczących twórczości kompozytorów i literatury muzycznej.

Zasady muzyki

Celujący.

Uczniowie:

- posługują się zapisem nutowym w sposób perfekcyjny, ich umiejętności pod tym względem wykraczają poza program nauczania
- doskonale znają od strony teoretycznej i praktycznej wszystkie skale systemu dur-moll wraz z odmianami oraz pozostałe skale
- znają wszystkie pojęcia z zakresu metrytmiki, całkowicie bezbłędnie grupują wartości rytmiczne w różnego rodzaju taktach
- doskonale znają wszystkie interwały i akordy
- znają niemal wszystkie pojęcia z zakresu agogiki, dynamii i artykulacji, ich znajomość ozdobników wykracza poza wymagany program

Bardzo dobry.

Uczniowie:

- posługują się zapisem nutowym w sposób bardzo dobry,
- bardzo dobrze znają wszystkie skale systemu dur-moll oraz pozostałe
- znają wszystkie pojęcia z zakresu metrytmiki, w grupowaniu wartości rytmicznych zdarzają się drobne błędy
- bardzo dobrze znają wszystkie interwały i akordy
- znają niemal wszystkie pojęcia z zakresu agogiki, dynamii i artykulacji oraz podstawowe rodzaje ozdobników

Dobry.

Uczniowie:

- prawidłowo posługują się zapisem nutowym, popełniają niewielką ilość mało znaczących błędów
- bardzo dobrze znają skale systemu dur-moll natomiast mylą im się pozostałe skale lub nie znają wszystkich
- mylą niektóre pojęcia z zakresu metrytmiki, popełniają błędy w grupowaniu wartości rytmicznych
- znają wszystkie interwały i akordy ale przy budowaniu interwałów ponad oktawę popełniają błędy
- znają na tyle dużą ilość pojęć z zakresu agogiki, dynamii i artykulacji aby swobodnie odczytywać zapis nutowy oraz podstawowe rodzaje ozdobników

Dostateczny.

Uczniowie:

- posługiwanie się zapisem nutowym sprawia sporo problemów, popełniają dość dużą ilość błędów
- dobrze znają skale systemu dur-moll choć mylą ich odmiany, pozostałe skale znają częściowo
- nie znają wszystkich pojęć z zakresu metrorhythmiki, popełniają błędy w grupowaniu wartości rytmicznych
- znają tylko interwały do oktawy, popełniają błędy w budowaniu akordów
- znają tylko podstawowe określenia z zakresu agogiki, dynamii i artykulacji oraz podstawowe rodzaje ozdobników

Dopuszczający.

Uczniowie:

- prawidłowo posługują się zapisem nutowym tylko z pomocą nauczyciela, popełniają dużą ilość błędów
- znają i to słabo - mylą się odmiany - tylko skale systemu dur-moll
- znają tylko niektóre pojęcia z zakresu metrorhythmiki, popełniają dużą ilość błędów w grupowaniu wartości rytmicznych
- mylą niektóre interwały do oktawy, popełniają dużą ilość błędów w budowaniu akordów
- znają tylko podstawowe określenia z zakresu agogiki, dynamii i artykulacji oraz niektóre rodzaje ozdobników